No. 121.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 23 Mei.

FRANKRIJK.

Parijs, den 20sten Mei.

De *Moniteur* houdt heden de wet van de bruidschat der Prinses *Louise*.

— Gisteren hebben de afgevaardigden het gedeelte van het budget betreffende de buitenlandsche zaken aangenomen, zonder dat de behandeling tot eenige discussie van belang leidde. Verscheiden vragen werden den ministers gedaan opzigtelijk het groote Duitsche tolverbond, voor zoo ver dit op het Fransche douanenstelsel in betrekking staat; over de particuliere vorderingen van Fransche onderdanen in Zwitserland, Portugal, enz. Aan het slot der zitting heeft de kamer nog het door de pairs gewijzigd ontwerp op de gemeente-attributien aangenomen.

Heden heeft de kamer zich met petitien en eene nadere wet op het metriek stelsel bezig gehouden.

Bij de pairs heeft gisteren het ontwerp voor den afstand aan de stad Parijs van de plaats waarop het aartsbisschoppelijk paleis gestaan heeft tot eene zeer levendige discussie geleid. De graaf *Montalivet* beklaagde zich, dat terwijl het gouvernement met de eene hand aan de kerk eene weldaad bewees, door de herstelling der kerk St. Germain l'Auxerrois, met de andere de plaats van een der eigendommen der kerk, door het graauw vernield, aan de kerk ontnam, en die aan den staat wilde geven. Door den graaf *Tascher* werd een amendement voorgesteld om op de plaats aan de stad af te staan, een gedeelte van het terrein voor te behouden, voor het bouwen van een nieuw paleis, welk voorstel door een ander amendement van den markies de *Dreux-Brezé* nader omschreven werd, terwijl dit lid tevens het gedrag van den aartsbisschop in zijne bescherming nam, zich in sterke bewoordingen beklaggende over de schade door den prelaat bij het oproer geleden, waarvoor hij van het gouvernement geene vergoeding had bekomen, daar dit hem veeleer onmenschelijk bejegend en zijn ka- [illegible] *Barthe* verdedigde het gedrag des gouvernements en de bepalingen der onderhavige wet, tegen welke bij de stemming ten slotte zich nog 28 van de 102 tegenwoordige pairs verklaarden.

De wet waarmede de pairs zich dezer dagen bezig gehouden hebben betrekkelijk de organisatie en wijze van procederen van het hof der pairs, heeft de algemeene aandacht getrokken en tot eene polemiek in de bladen geleid. Bij de tegenwoordige wetgeving wordt de kamer der pairs bij eene koninklijke ordonnantie geroepen om als hof der pairs te zetelen, waardoor het bestuur zich voorbehoudt, om in zake van aanslag deze al of niet voor het hof der pairs te brengen, zoo als het laatste plaats vond met den Straatsburger opstand, die eenvoudig voor de assises gebragt werd. Eene commissie nu uit de kamer der pairs heeft deze bepalingen willen veranderen, door een additioneel artikel, volgens welk de kamer door haren president tot hof van justitie kan worden geconstitueerd, en zelve kennis nemen van de zaken door haar als aanslag beschouwd, waardoor zij echter, naar sommiger meening een afzonderlijk gouvernement zou daarstellen, dat tegen den wil van het ministerie konde handelen.

— Men wil voor stellig, dat het ministerie voornemens is de tegenwoordige kamer der afgevaardigden tegen de maand september te ontbinden en de nieuwe kamer in de maand december bijeen te roepen.

— Een der onlangs vrijgestelde staatkundige veroordeelden, zekere *Huber* [illegible] in hechtenis genomen. Men heeft aan deze arrestatie eenig gewigt gehecht, als een bewijs hoe slecht de amnestie aan sommigen dier lieden besteed was. De genoemde *Hubert* is echter heden, na een kort verhoor, weder losgelaten.

— Men heeft hier heden middag de tijding ontvangen dat de bij verstek veroordeelden, die zich te Straatsburg in handen der justitie zijn komen stellen, door de jury vrijgesproken zijn.

— Bij een der leden van de kamer van afgevaardigden, den heer *Hartmann*, werd eergisteren eene staatkundige vereeniging gehouden, waarbij 177 gedeputeerden tegenwoordig waren. Deze vereeniging waarin onder anderen de heeren *Hébert* en *Guizot* het woord voerden, en die voor het minst als de mededingster van de vereenigingen des heeren *Thiers* aan te merken is, moest een blijk geven, hoe groot nog de voormalige meerderheid in de kamer is, en van welke zijde het tegenwoordig ministerie nog den meesten steun moest zoeken.

— De *Quotidienne* kondigt heden aan, dat zij haren abonnementsprijs tot op 60 fr. verminderd heeft.

— Omtrent Spanje heeft men sedert eergisteren de volgende tijdingen ontvangen. Het slot der toen door den nacht afgebrokene telegraphische depeches uit Baijonne van den 17den des namiddags, luidt als volgt:

» Slechts een dertigtal der gevangene karlisten is naar het fort der Christinos, Behobie, vervoerd.

» Twee stoombooten, acht trincaderes en eene goelet zijn in het gezigt van Fontarabie, en beginnen hun vuur tegen die plaats."

Eene nieuwe depeche van Baijonne, van den 17den, des avonds ten half elf ure, hield het volgende:

« Irun is heden ten één ure ingenomen. Op het oogenblik, dat de redoute kapituleerde, is de kolonel *Arbuthnot* de stad door overrompeling binnengekomen, de poort met springbussen in de lucht hebbende doen vliegen. De verdediging is, ofschoon nutteloos, voortgezet; de stad is geplunderd geworden; 400 krijgsgevangenen in het raadhuis opgesloten, werden door engelsche officieren, met den degen in de hand, bewaakt; 200 werden met de bajonet gedood. *Evans* heeft al zijne pogingen in het werk gesteld om het bloedvergieten te stuiten; zijn gedrag is schoon geweest. De Anglo-Christinos hebben 156 gekwetsten gehad; 40 zijn op ons grondgebied. De landtroepen zullen Fontarabie aanvallen, welke plaats omsingeld is."

Hierbij voegde de *Moniteur* gisteren het volgende:

»Baijonne, 18 Mei, ten drie ure des namiddags.

» Fontarabie heeft geen weêrstand geboden en ten twaalf ure gekapituleerd. De bezetting telde omstreeks 300 man, behalve de gewapende boeren."

Heden behelst de *Moniteur* het volgende telegraphische berigt:

»Baijonne, 19 Mei, ten 2 ure.

»Twintig karlistische bataillons en twaalf eskadrons zijn den 18den de Arga te Echarren overgetrokken, zich op Arragon rigtende. De expeditie is, in het gezigt van *Irribarren*, die van Puente-la-Reijna getrokken is met twaalf bataillons en 600 paarden. Onvermijdelijk zal er een gevecht plaats hebben. De karlistische voorhoede was dien eigen dag te Noain bij het zamenloopen der wegen van Tudela en Sanguesa."

Heden midden ten drie ure wilde men hier weten, dat er een ernstig gevecht tusschen *Irribarren* en de karlistische troepen had plaats gehad, ten gevolge waarvan de laatsten zouden genoodzaakt geweest zijn noordwaarts terug te trekken en zich aan het korps van den infant don *Sebastiaan* aan te sluiten. Ofschoon het zeer ligt mogelijk is, dat er een gevecht heeft plaats gehad tusschen de genoemde afdeelingen, is het blijkbaar dat men toch geen latere berigten nog kan hebben dan in de hierboven vermelde depeche.

De bijzondere berigten uit Baijonne gaan tot den 16den. Men maakte aldaar nog allerlei gissingen over het doel van den togt des infants don *Sebastiaan*. Men wilde dat *Cabrera* door Arragon langs den Ebro zou trekken, om zich met den infant vereenigen, en zij dan gezamenlijk eene groote afwending zouden ondernemen; volgens anderen had zijn aftogt gestrekt om Estella, waar don *Carlos* zich den 13den nog bevond, te dekken. Uit de laatste bijzondere berigten van bovenstaande dagteekening blijkt intusschen, dat het korps karlisten 't welk door den infant aangevoerd wordt, zich den 13den te Lecumberry bevond, den 14den te Irurzun, op drie uren afstands van Pampeluna, waar men halt gemaakt had. Daar nu, volgens de laatste telegraphische depeche (zie hierboven) op den 18den, twintig bataillons de rivier Arga te Echarren overgetrokken zijn, welke plaats tusschen Puenta-la-Reijna en Pampeluna ligt, mag men aannemen, dat dit het korps van den infant is, hetwelk voornemen zal hebben om door Arragon zuidwaarts te trekken, doch dewijl in die rigting, nabij het iets meer zuidelijk gelegen Puente-la-Reijna, het korps van *Irribarren* staat, zal het, gelijk ook de depeche meldt, vooral hoogst waarschijnlijk tot een gevecht tusschen deze twee afdeelingen moeten komen, waarvan de verdere ondernemingen des infants kunnen afhangen. Het is blijkbaar, dat deze, voor het besluit tot zijnen aftogt van de linie van Ernani, gewigtige redenen of groote ontwerpen moet op het oog gehad hebben, daar hij anders genoemde linie, (door welker verlies voor de karlisten de gemeenschap aan de grenzen van Irun tot aan Elisondo verloren gaat en voor de constitutionelen de gemeenschap van Madrid tot Baijonne, over Vittoria wordt hersteld) niet zou prijs gegeven hebben. In nog een ander berigt uit Baijonne insgelijks van den 16den wordt dan ook gesproken van een gehouden krijgsraad der karlistische legerhoofden, onder de voorzitting van don *Sebastiaan*, waarin men het besluit zou genomen hebben, om, na de vereeniging met *Cabrera*, regtstreeks op Madrid aan te trekken. Naar alle waarschijnlijkheid, zal het standpunt waarop

beide partijen, ten gevolge der jongste gebeurtenissen, zullen staan, nu grootelijks afhangen van de mate tot welke de infant zijne voorgenomene ontwerpen zal kunnen verwezenlijken.

— De berigten uit Katalonie luiden alles behalve gunstig; men vreest daar voor nieuwe pogingen van de zijde der revolutionnairen. Het opstandelingsbewind te Reuss, heeft, bij een decreet den stedelijken gouverneur van Barcelona, *Van Halen*, zoo wel als het stadsbestuur, buiten de wet en doodschuldig verklaard; hetzelve heeft eene algemeene wapening bevolen en rustte zich, door alle middelen die het ten dienste staan, tot wederstand tegen de pogingen van het gouvernement toe om er de orde te herstellen. De kapitein-generaal van Katalonie, *de Meer*, is intusschen met de troepen, waarmede hij Solsona bezet heeft, tegen Reuss opgetrokken; en men hoopte dat het hem gelukken zou de revolutionnaire woelingen aldaar te beteugelen.

Intusschen is men voor Barcelona zelve beducht, dewijl op de nationale garde aldaar niet te betrouwen is; men tracht er versterking van troepen binnen te brengen; de engelsche en fransche zeemagt op de reede is er met eenige schepen versterkt geworden.

— De beurs heeft zich eensklaps eene daling van 2 pCt op den koers der spaansche fondsen geopenbaard. De tijding dat de infant don *Sebastiaan* en *Iriarte* tegen over elkander stonden, deed het gerucht loopen, dat de laatste geslagen was; men voegde er bij, dat eene andere karlistische afdeeling *Grau* geslagen had en de karlisten van geheel Arragon meester waren; voorts, dat *Sanz* met 5000 man den Ebro was gepasseerd, en de infant hem met 12,000 man volgde. Dit strookt echter niet met de telegraphische depeche die van den overtogt over de Arga spreekt. — De rente was in den aanvang der beurs vrij gezocht doch de vele verkoopers bragten eene ligte daling weeg. Voor de industriele aandeelen is de ijver zeer bekoeld. De notering was heden (20 Mei) 5 pCt. 108,10; 3 pCt. 79,15; Nap. renten 99,55; Spanje Ardoin gebleven 26⅞; Passive 5⅝, Nieuwe Deferred 9⅛; oude 7⅞; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den Mei.

Men gelooft te Berlijn dat aldaar eene nieuwe inrigting van het ministerie van buitenlandsche zaken zou plaats hebben, en aan den minister van dat departement eenen onder-staats-secretaris zou worden toegevoegd. De eerste betrekking zou denkelijk aan den heer *v. Jordan*, thans waarnemend minister, worden opgedragen; en tot onder-secretaris van staat de graaf *Arnim*, thans gezant in Belgie, worden benoemd. De baron *von Werther*, wien men den voorslag om de portefeuille van buitenlandsche zaken aan te nemen, gedaan heeft, had verkozen te Parijs te blijven.

— In een berigt uit Bern wordt verzekerd dat al de leden van de vaderlandsche vereeniging, te Brienzwijler, uit de aanzienlijkste mannen van het Oberhasli-dal bestaande, ten gevolge van het gebeurde aldaar, in hechtenis zouden zijn genomen.

— Te Pesth is in het begin dezer maand zekere heer *v. Kossuth*, redacteur van een hongaarsch dagblad, 't welk, naar men zegt, op eene zeer partijdige wijze verslag gaf van de comitaats-zittingen, en de redeneringen der oppositie bijzonder liet uitkomen, en dus van eene revolutionnaire strekking beschuldigd werd, in hechtenis genomen, hetgeen aldaar onder de adelpartij, waartoe hij behoorde, eene groote opschudding had gemaakt. Een secretaris van genoemden heer, die op weg naar Zevenbergen was, om aldaar eene dagelijksche courant te vestigen, was insgelijks gevat en naar Pesth vervoerd.

— Volgens het dagblad van Smyrna, zou *Mehemet*-ali eene vreeselijk neerlaag in Arabie hebben geleden. De opperbevelhebber van zijn leger was slechts met een gering deel soldaten te Cairo aangekomen; terwijl zijne gansche magt gesneuveld of gevangen gemaakt was. Ten gevolge van deze gebeurtenis had de helft van de zich in Syrie bevindende egyptische troepen, het bevel bekomen om dadelijk naar Egypte op marsch te gaan, alwaar de Pacha, naar het schijnt, toebereidselen tot eenen geduchten togt tegen Arabie maakt, waarvan het bevel, zoo als men gelooft, aan *Ibrahim*-pacha zal worden opgedragen.

— Te Weenen waren den 13den dezer genoteerd: Met. 105⅛; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75⅝; Bankactien 1379½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Mei.

Z. M. heeft onlangs vastgesteld een Reglement voor het civiel weduwen- en weezen-fonds in Nederlands Indie. Bij hetzelve wordt bepaald, dat dit fonds, bijeengebragt om aan de weduwen en kinderen van overleden deelgenooten aan hetzelve, eenen onderstand te verzekeren, onder de bijzondere bescherming van het gouvernement staat; dat het deelgenootschap aan dit fonds alleen verkrijgbaar is voor de hier-onder te noemen ambtenaren en anderen, voor zoo ver dezelve europeanen of daarmede gelijk staande personen zijn; dat de contributie ten behoeve van het fonds over alle bezoldigingen, zoo vaste als wisselvallige loopt, welke zoo wel gezamenlijk als afzonderlijk, per maand dertig gulden of meer bedragen en tot belooning strekken van burgerlijke diensten of verrigtingen, het zij die bezoldigingen genoten worden door burgerlijke ambtenaren, in den eigenlijken zin van het woord; dan wel door militairen, tijdelijk met civiele functien belast; door officieren bij de schutterijen; door leeraren bij de onderscheidene christelijke gezindheden; door vrouwen met eenig ambt belast; of eindelijk door geemploijeerden bij het militair departement, welke als zoodanig niet contribueren aan het weduwen- en weezenfonds voor de officieren der Indische landmagt; dat aan het fonds wijders contribuabel zijn de officieren en kadets der koloniale marine; alle gepensioneerde ambtenaren en koloniale zee-officieren; de zeelieden in 's lands burgerlijke dienst, en voorts alle advokaten, procureurs, notarissen en translateurs op hoog gezag aangesteld: dat de contributie almede loopt over alle wachtgelden, inactiviteits- of verlofs-traktementen, en over de pensioenen door de hierboven bedoelde personen genoten wordende, voor zoo ver die inkomsten, namelijk, niet onderhevig zijn aan eene contributie ten behoeve van het militair weduwen- en weezen-fonds; dat de contributie voor alle personen, hier voren genoemd, verpligt is en, voor zoo veel de advocaten, procureurs, notarissen en translateurs aangaat, tot de uitdrukkelijke voorwaarden hunner toelating of benoeming behoort; dat de contributie facultatief wordt van het oogenblik dat de deelgenooten, door ontslag, schorsing, of andersins, ophouden tot de cathegorien, hierboven aangewezen te behooren, mits zij zich, binnen de drie maanden daartoe verklaren, te rekenen van den dag, dat hunne *verpligte* contributien opgehouden hebben, bij gebreke waarvan zij geacht worden van het deelgenootschap afgezien te hebben; dat de contributien het onherroepelijke eigendom van het fonds zijn en niet terug gevorderd kunnen worden, dan in het geval van verkeerde betalingen; dat het bedrag der contributien zich naar den toestand der geldmiddelen van het fonds regelt; en dat dezelve door het gouvernement kunnen worden verhoogd, wanneer de staat van het fonds dit vordert, en verminderd, wanneer de omstandigheden zulks gedoogen; wijders wordt vastgesteld, dat voor het tegenwoordige, en zoo lang daaromtrent niet anders beschikt wordt, de contributie vijf per cent bedraagt, en geheven wordt: *a* voor zoo veel betreft personen in werkelijke dienst: 1°. van alle doorloopende en gecumuleerde traktementen, toelagen, dag- en tafel-gelden, indemniteiten en andere emolumenten, van landswege toegekend, onder dien verstande, dat het tijdelijk gemis van tafel-gelden door koloniale zee-officieren, geene interruptie in de contributie te weeg brengt; 2°. van alle precentsgewijze bezoldigingen, door ambtenaren of andere personen, in stede van vaste traktementen, genoten wordende uit de door hen, ten behoeve van den lande geadministreerd wordende gelden; 3°. van alle wisselvallige inkomsten, door ambtenaren en anderen genoten wordende, boven en behalve hunne vaste bezoldigingen; 4°. van alle salarissen voor werkzaamheden ten dienste van den lande of van particulieren verrigt wordende door van gouvernementswege benoemde landmeters, translateurs, ijkmeesters, bootmeesters, en dergelijken; *b* voor zooveel betreft nieuw uit Nederland aankomende ambtenaren: van het non-activiteits traktement, te rekenen van de eerste maand *na* de aankomst hier te lande; *c* voor zoo veel betreft de uit de [illegible] ontslagen en niet gepensioneerde ambtenaren of koloniale zee officieren, verlofgangers zonder genot van verlofs-traktement, en militairen met de uitoefening van een civiel ambt belast geweest: van het beloop der inkomsten, waarover laatstelijk door hen aan het fonds is bijgedragen; en *d* voor zoo veel betreft de advocaten, notarissen en procureurs: van die te Batavia, Samarang, Soerabaija en van de Buitenbezittingen, geene andere gouvernements-ambten bekleedende, gedurende de drie eerste jaren hunner admissie, van een beloop van 600 en na dien tijd, van die te Batavia, van eene som van *f* 1000, en van die te Samarang, Soerabaija en op de buitenbezittingen gevestigd, van *f* 800 per maand, en eindelijk van desoodanige op de Buitenbezittingen geadmitteerd, welke tevens andere gouvernements-ambten bekleeden, van een bedrag van *f* 200 per maand. — Voorts zal er, tot nadere beschikking eene dubbele contributie, ten bedrage van tien percent, geheven worden van de eerste maand van het vast of wisselvallig inkomen der personen, het zij nieuw voor 's Rijks dienst in de Oost-Indie benoemde ambtenaren, het zij onbeambten of anderen, aan welke, voor de eerste maal, of na eene interruptie van dienst, eene ambsbetrekking wordt opgedragen, zoo mede van de eerste maand der benoeming van officieren en kadets der koloniale marine en van de eerste maand der toelating van advocaten, procureurs en notarissen. Ook zal er, zoo lang daaromtrent geene andere bepalingen gemaakt worden, eene contributie van acht percent geheven worden van het beloop van alle wachtgelden en verlofs-traktementen, alsmede van alle pensioenen aan ontslagen ambtenaren en koloniale-zee-officieren toegelegd, met uitzondering alleen van het geval dat personen niet dadelijk bij het verlaten van 's Lands dienst, doch eerst na verloop van tijd, met een pensioen begunstigd, intusschen niet met hunne contributie aan het fonds zijn voortgegaan, in welk geval het hun toegekend pensioen slechts onderhevig is aan de gewone contributie. Officieren, tot de landmagt behoorende, welke voor de waarneming eener burgerlijke ambtsbetrekking in het genot zijn van het volle daaraan verbonden traktement, zijn verpligt tot de contributie aan het fonds, over het geheel beloop van hetzelve [illegible] nige waarneming eene toelage genieten boven het militaire traktement aan hunnen rang verknocht, wordt de contributie slechts geheven over het beloop dier toelage, in evenredigheid waarvan eventueel de bedeeling hunner weduwen en kinderen geregeld wordt.

Bij het Reglement wordt wijders vastgesteld het bedrag der aan weduwen en weezen toegekende pensioenen en onderstandsgelden, en de vereischten om dezelve te bekomen. Onder anderen wordt daarbij bepaald, dat de weduwen der deelgenooten aan het fonds, het zij in, het zij buiten actieve dienst overleden, - onverschillig of zij hetzelve in Indie, dan wel in Nederland, verteren - aanspraak hebben op een maandelijksch pensioen uit hetzelve, berekend naar de hoegrootheid van het inkomen, waarover door den overledene, in de laatst door hem bekleedde active dienst, is gecontribueerd,

en wel: *a* weduwen, wier echtgenooten over *f* 100 en minder per maand hebben bijgedragen, 20 percent van de som, waarover gecontribueerd is, met dien verstande, dat het minimum van het pensioen *f* 8 per maand zal zijn; en *b* weduwen van ambtenaren, die over meer dan *f* 100 per maand hebben gecontribueerd, zonder onderscheid, 16 percent van de som waarover de contributie heeft geloopen, met in achtneming, dat in deze klasse het pensioen niet minder dan *f* 20 en niet meer dan *f* 160 per maand zal kunnen bedragen. Bij de berekening van het pensioen der weduwen, en van de onderstandsgelden der weezen, van personen die niet dadelijk bij het verlaten van 's Lands dienst, maar eerst na verloop van tijd, gepensioneerd zijn, wordt als maandelijksch inkomen, tot basis der berekening, slechts aangenomen het bedrag van het door den overledene genoten pensioen. Boven dit pensioen, worden aan de weduwe, wanneer zij in leven is, ten behoeve der nagelaten kinderen van eenen overleden ambtenaar, koloniaal zee-officier of anderen deelgenoot, de ondervolgende onderstandgelden uit het fonds genoten; als: *a* door eene weduwe wier pensioen bedraagt *f* 120 per maand en daarboven; voor 5 of meer kinderen, *f* 24 per maand; 4 *f* 22; 3, *f* 19; 2, *f* 14, en 1, *f* 8; *b* als voren, minder dan *f* 120, tot en met *f* 80 per maand voor 5 of meer kinderen *f* 21 per maand; 4, *f* 20; 3, *f* 17; 2, *f* 13, en 1, *f* 7; *c* als voren, minder dan *f* 80 tot en met *f* 40 's maands: voor 5 of meer kinderen *f* 18 per maand; 4, *f* 17; 3, *f* 14; 2, *f* 11; 1, *f* 6; en *d* als voren over minder dan *f* 40 per maand voor 5 of meer kinderen; *f* 15 per maand; 4, *f* 14; 3, *f* 12; 2, *f* 10 en 1, *f* 6. Aan de voogden van kinderen, nagelaten door eene gepensioneerde weduwe of door eenen als weduwenaar overleden deelgenoot, worden de volgende onderstandsgelden uit het fonds betaald: *a* wanneer het getal kinderen drie of minder bedraagt, voor ieder derzelve het een derde gedeelte van het pensioen, hetwelk hunne moeder, in leven zijnde, zoude hebben genoten, en *b* voor een of meer kinderen boven het getal van drie de hier boven bepaalde onderstand:

Deze onderstandgelden zijn bestemd tot het onderhoud der kinderen gezamenlijk. Wijders wordt bij het Reglement bepaald, dat eene uit het fonds bedeelde weduwe, hertrouwende, gedurende haar huwelijk, het pensioen en de onderstandgelden verliest, doch haar, staande dat nader huwelijk, ten behoeve der kinderen, uit haar eerste huwelijk verwekt, een onderstand uit het fonds verleend wordt, in evenredigheid van het bedrag van het genoten pensioen en van het getal kinderen; dat eigen wettige kinderen, nagelaten door vrouwen, met eenige bediening bekleed geweest, uit dit fonds bedeeld worden op denzelfden voet, als kinderen van ambtenaren, welke als weduwenaren overleden zijn; dat het regt op pensioen of onderstandgeld uit dit fonds, verloren wordt *a* door eene eerroovende sententie tegen de gebeneficeerde; *b* voor de weduwen, bij hertrouwen, behoudens het weder verkrijgen van dat regt, bij het op nieuw geraken in den weduwenstand; en *c* voor zoo ver de kinderen betreft, voor de jongens, met het bereiken van hun 18de jaar, of door het verkrijgen van een civiel of militair ambt, en voor de meisjes, met hare meerderjarigheid of verder huwelijk; dat aan de naar Nederland vertrekkende weduwen en weezen, zonder nadere magtiging, een voorschot kan worden uitbetaald van vier maanden der, aan hen, uit het fonds, verleende pensioenen of onderstandgelden, mits, ten genoege der directie, borgtogt worde gesteld voor de schade, welke, in geval van overlijden of anderzins, door zoodanige vooruitbetaling, aan het fonds zou kunnen worden veroorzaakt; dat de pensioenen van weduwen, welke zich, na bekomen toestemming van het Indisch Gouvernement, of van het ministerie van kolonien in Nederland, op vreemd grondgebied vestigen, onderworpen zijn aan eene korting van een derde van derzelver bedrag, of aan eene zoodanige vermindering, als nader zal worden bepaald; dat de bedoelde korting daarentegen niet van toepassing is op de gratificatien of onderstandgelden van kinderen en weezen; dat bij het overlijden van een ambtenaar, deszelfs volle tractement, pensioen, wachtgeld, en activiteits- of verlof-traktement, tot aan het einde der loopende maand wordt uitbetaald ten behoeve van zijne weduwe, weezen of nalatenschap; en dat de inkomsten van een ambtenaar over de maand van zijn overlijden, bij het aanwezen van eene weduwe of kinderen, uitdrukkelijk en in het bijzonder, en voorts geenszins tot eene bate van den nagelaten boedel, bestemd worden.

— Men schrijft uit 's Hage van gisteren:

» Men spreekt er van, dat Z. M. de Koning, in de volgende maand eenige gewesten, onder anderen Vriesland, bezoeken zal.

« In deze residentie is aangekomen Z. Exc. de baron *R. Fagel* 's Konings gevolmagtigd minister aan het Fransche hof, komende van Parijs.

« Dezer dagen heeft alhier de verkooping plaats gehad der goederen van den heer *Potemkin*, Russisch minister aan het Nederlandsche hof, die door een anderen gezant wordt vervangen. Aanstaanden Dingsdag zal Z. Exc. de residentie verlaten.

« In de fraaije menagerie van de heeren *Martin en Comp.*, die thans ter gelegenheid van de kermis, te 's Gravenhage gevestigd is, heeft het wijfje van den Oost-Indischen Luipaard gisteren morgen drie jongen geworpen.»

— H. M. de Koningin is, met Hoogstderzelver gevolg, ll. Woensdag, even voor den middag, Oldenzaal doorgereisd, haren togt naar Berlijn voortzettende.

— Vrijdag middag ten 2 ure is te Amsterdam van de werf *de kleine Olifant*, van de scheepsbouwmeesters *Meyjes en zoon*, met het beste gevolg, van stapel geloopen, het fregat *Decima*, gebouwd voor rekening van de heeren *N. van Walree* en *J. de Vos* en gevoerd zullende worden door kapitein *K. J. Bolhuis*, bestemd voor de vaart op de Oostindien.

— Uit Nijmegen schrijft men, van den 19, dat de Hoog Eerw. heer, bisschop van Curium aldaar was aangekomen, om de plegtigheid der inwijding van een aantal geestelijken te verrigten. Verder wordt uit die stad gemeld: « Naar wij vernemen, vertrekken de veldbataillons der 2de afdeeling infanterie eerlang naar het kamp bij Reijen, en wel het 2de bataillon en het flank-bataillon beide alhier in garnizoen, den 29 Mei, en het 1ste bataillon dier afdeeling, thans te Boxmeer en omstreken gecantonneerd, op den 30 Mei aanstaande.»

— Den 15 dezer overleed te Leeuwarden, in den ouderdom van 73 jaren, de heer Mr. *Martinus van Viersen*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud president van het voormalig hof van Vriesland en laatstelijk oud president van de regtbank van eersten aanleg in genoemde stad.

— De laatste berigten uit Curaçao ontvangen, luiden niet ongunstig. De oogst was, hoewel niet overvloedig, echter beter uitgevallen dan het vorige jaar. Men tracht, om zoo veel mogelijk den kwijnenden handel te vergoeden, nieuwe voorwerpen van industrie in te voeren; zoo worden nabij de haven zoutpannen aangelegd, om het moeijelijk vervoer uit de binnen-baaijen te vermijden. Men verwacht binnen korten tijd Merinos schapen van Kadix, waarover zich de Planters bij voorraad zeer verheugen, dewijl dit het Schapenras veredelen zal. Ook hoopt men, dat de proeven met de *Cochenielje* zullen gelukken, waardoor een belangrijk voordeel zou aangebragt worden. Op het naburige eiland Bonaire zijn plantsoenen aangelegd van zulke gewassen, die tot de warme luchtstreek behooren en voor derzelver groei niet veel regen behoeven, als de katoen, *de Palma Christi* en *de Aloë*. Zoowel op het genoemde eiland als op Klein-Curaçao worden, door vrijwillige bijdragen der ingezetenen en van de officieren der zee- en landmagt, steenentorens opgerigt tot baken voor de zeevarenden, eene inrigting, welke in tijden van welvaart verzuimd is en echter hoogstnoodzakelijk was ter voorkoming van schipbreuken, welke menigmaal op genoemde eilanden plaats hebben.

Ter beurze van Antwerpen is Zaturdag zeer veel in de Spaansche effecten gedaan en veel voor Hollandsche rekening aangekocht. De notering was aldaar dien dag (20 Mei) als volgt: Belg. 100; O. Met. 103¾; Sp. Ardoin 25¾, ⅜; Defered. 7¼; Nap. renten 92, dito B. Tav. 56; Sicil. 91¾; Rom. L. 101; Cert. te Antw. 97; Braz. 85½; Wiselkoers op Amst. ¼; op Rott. ⅛ pCt. premie.

In de Londensche bladen tot den 20sten dezer, wordt, hoewel nog op een zeer lossen voet, naar het schijnt, van eene aanstaande scheuring gesproken die tusschen de beide partijen, die thans in het Parlement aan het ministerie zijn toegedaan, zou plaats hebben; en daaruit werd door deselve noodzakelijk eene verandering van ministerie voorzien. Den 22sten (heden) moest de wet tot afschaffing der kerkbelasting bij het Parlement behandeld worden; de behoudende partij scheen alle hare krachten te zullen inspannen om die wet te doen vallen, maar de minister *Melbourne* had reeds verklaard, dat de beslissing daaromtrent geen vraagstuk van bestaan of vallen voor het ministerie zou wezen. De beraadslagingen in het lagerhuis hebben dezer dagen overigens weinig belangrijks opgeleverd. Alleen had men zich daarin, op vrij scherpen toon, beklaagd, dat er zoo weinig werd afgedaan, en den ministers verweten, dat zij daarvan de schuld waren. De heer *Roebuck*, een hevig radicaal, liet zich, onder anderen, daarover sterk uit, en wilde, dat de ministers voortaan de werkzaamheden zouden regelen, opdat men niet langer de radicalen de schuld zou geven van de bestaande vertraging, maar de verantwoordelijkheid geheel op het ministerie zou komen. De ministers hebben daarop meestal ontwijkend geantwoord.

In het Hoogerhuis heeft lord *Haddington* aan het bewind gevraagd, welken leiddraad hetzelve nu, in de regeling der werkzaamheden van het Huis, dacht te volgen. Lord *Melbourne* gaf daarop echter geen voldoend antwoord, zeggende, dat zulks voor als nog onbeslist was. Ook in dit Huis werd alstoen geen verder gevolg aan die zaak gegeven.

— Te Glasgow zal eerlang eene belangrijke parlements-verkiezing plaats hebben; hebbende een der vertegenwoordigers dier stad, de heer *Oswald*, wiens handelhuis bankbreukig is geworden, zijn ontslag genomen. De heer *Leader* heeft zich, ofschoon zijne mislukte poging om te Westminster verkozen te worden, hem, zoo men zegt, omstreeks 8,000 ponden sterlings (eene ton gouds Nederlandsch) gekost heeft, als kandidaat voor Glasgow opgedaan; de aldaar zeer magtige behoudende partij schijnt hem echter ook hier een anderen kandidaat te zullen tegenoverstellen.

— Ter Londensche beurs van den 19den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 91⅛; dito gered. 90⅜; Nederl. 2½ pCt. 53⅝; 5 pCt. 100; Spanje, *Ardoins*, 24½; *debentures* 54; uitgest. 9⅞; pass. 6; Port. 5 pCt. 30¾, nieuwe 49. — De wissel op Amsterdam, kontant, 11¼, 3 m. 14¼.

*** Heden verloste alhier voorspoedig van een ZOON, Vrouwe J. C. H. E. CAMP, geboren Jonkvrouwe DE BOER.

BREDA, den 21 Mei 1837.

*** Getrouwd:

J. VAN DE GRIENDT,

MET

S. VERMEIRSCHE.

Bergen-op-Zoom,
18 Mei 1837.

** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan wijlen den Heere AD. BOUWENS, gelieve daarvan opgave te doen binnen *vier* weken aan

BREDA, A. J. BOUWENS.
18. Mei 1837. *Wijnhandelaar.*

** Men vraagt ten spoedigste **6** à **8** bekwame METSELAARS aan de nieuw te bouwen Teeken-Akademie te *'s Hage*, tegen **ƒ 1,30** à **ƒ 1,60** daags.

** OUDERS of VOOGDEN, welke door Omstandigheden genoodzaakt zijn iemand van hunne Familie of Betrekkingen, het zij uit hoofde van Krankzinnigheid of losbandig Gedrag, in verzekerde bewaring te plaatsen, vinden daartoe de geschikste gelegenheid, in het van Ouds alom bekende en wel ingerigte Besloten Kost- en Verbeterhuis gelegen op den Papenhulst te *'s Hertogenbosch*, waarvan de Directeuren en Eigenaars zijn de Gebroeders RIPPENS.

Het Prospectus, en de Condition zijn bij hen te bekomen, mits men zich met Gefrankeerde Brieven adresseren, als ook bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZOON te *'s Bosch.*

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleen-Bank, op Woensdag den 14. Junij aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten twee ure, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar, doen Verkoopen:

DE VERSTANE PANDEN van de maanden Januarij, Februarij en Maart 1836; zullende de GOEDEREN daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoopbaar vervallen Panden kunnen lossen, of daarvan de Interessen aanzuiveren, vóór of uiterlijk op Dingsdag den 6. Junij te voren.

BREDA, den 22. Mei 1837.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, Openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal, voor deszelfs Principaal, publiek en voor alle Man, voor AFBRAAK Verkoopen:

HET KASTEEL TE OIJEN,

Kanton *Ravenstein*, Arrondissement *'s Hertogenbosch*, nabij de Rivier *de Maas.*

Dit GROOT GEBOUW, voorzien van TOREN met KLOK, UURWERK en WIJZERPLAAT, bevat differente Zalen en veele andere groote Boven- en Beneden-Vertrekken en Zolders, eenen met Marmer bevloerden Gang en meer andere Marmeren voorwerpen; voorts zwaar Muurwerk, zeer veel goed geconserveerd Houtwerk, als: Balken, Binten, Ribben, Kozijnen, Deuren, Planken, enz.; wijders Pompen; eene enorme kwantiteit Lood en IJzerwerk, veel Deklenen, Dakpannen en verdere Bouwmaterialen.

De konditien van Verkoop zijn gerieflijk voor de Koopers ingerigt.

De Verkooping zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het *Stads-Koffijhuis*, bewoond bij WILLEM REGGERS, Provisioneel op Donderdag den 8. Junij 1837 en finaal op Donderdag den 15. Junij 1837, beide des namiddags ten zes ure.

Op de Plaats zal aanwijzing worden gedaan door den Heer J. LA GARDE, Assessor der Gemeente *Oyen*, zijnde voorts nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Rentmeester der Heerlijkheid *Oyen*, den Heer S. P. BIJVOET, Notaris te *Berchem*, en van den Notaris H. A. BIJVOET voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

De Notaris WIERDSMA zal, ten overstaan van den Hoog Edel Gestrengen Heer Majoor KUYPERS, op Zaturdag den 27. Mei 1837, des voormiddags om 10 ure, ten huize van den Heer Burgemeester VOGELS te *Oisterwijk*, om kontante betaling, publiek Verkoopen:

Achttien BIJ- en TREKPAARDEN, van de Rijdende Artillerie-Batterijen N°. 3 en N°. 4.

De Paarden zijn twee uren vóór de Verkooping voor een ieder te zien.

De Notarissen MOLHUYSEN, te *Vught* en VAN DEN HAM, te *Boxtel* residerende, zullen, Publiek en voor alle man Verkoopen:

Een HEERENHUIS, met eene zeer gerenommeerde en bijzonder wel beklante BIERBROUWERIJ, MELTERIJ en ROSMOLEN, genaamd *de Paauw*, welke sedert vele jaren met het beste succes is geëxerceerd, staande en gelegen te *Boxtel*, aan en langs de Rivier *de Dommel*, bestaande in:

Een hecht sterk en wel doortimmerd HEERENHUIS, ERVE en TUIN, voorzien van 7 zoo Beneden- als Kelder- en Bovenkamers, alle Behangen en voorzien van Slaap- en Stookplaatsen en Kasten, twee Keukens waarin een Bakoven en Fornuizen, voorts groote Droogzolder, Kelder, Pompen, Privaat enz., wijders Openplaats waarop een Achter- of Werkhuis tot berging van Vaatwerk en Hout, waaraan groote Koe- en Paardenstal en eindelijk aan voorschreven Huis staande en mede wel ingerigte Bierbrouwerij, voorzien van Ketels, Kuipen, Koelbakken, Melterij, Rosmolen, twee groote Graanzolders, twee groote Kelders, waarvan de een Verwulfd, tot berging van Tonnen, groote Schuur met Zomerkelder, waar achter een groote Tuin, helend de Rivier *de Dommel*, en de Straatweg, bij het Kadaster bekend Sectie K n°s. 271 en 272. Voorts nog een zeer aangenaam en welgelegen BUITENHUIS, met de Woningen en Tuin beplant met weldragende Vruchtboomen en eindelijk vier perceelen extra goed WEI- en HOOILAND, omplant met Schaarhout en Boomen, alles staande en gelegen onder *Boxtel* voornoemd, alwaar de Verkooping zal geschieden ten Huize van G. J. BUDDEMEIJER, op Maandag den 29. Mei 1837, des namiddags om 2 ure, provisioneel, en op Maandag den 12. Junij 1837, op gezegd uur, definitief, bij gedrukte Biljetten in 6 Koopen omschreven en informatien te bekomen bij gemelde Notarissen. Brieven *franco.*

** PUBLIEKE AANBESTEDING, in het Logement *Bellevue*, bij het Groothoofd, te Dordrecht, op Vrijdag den 26 Mei 1837, des middags ten twaalf ure, door den Agent W. GEVAERTS, Belast met de Administratie der Goederen van de Algemeene Nederlandsche Maatschappij, ten overstaan van den Notaris SCHULTZ VAN HAEGEN:

Het BOUWEN van een STEENEN WOONHUIS en SCHUUR, met de Leverantie van alle de benoodigde Materialen.

Het AFBREKEN van het nog staande WOONHUIS en SCHUUR, op den Polder *de Tongplaat*, gelegen tusschen het eiland van Dordrecht en de Zwaluw.

De konditien zullen ter lezing liggen op voornoemden Polder en in voornoemd Logement, alsmede bij den Heer G. N. ITZ, Architect dezer stad, alwaar nadere informatien te bekomen zijn, en de Teekening acht dagen vóór de Besteding ter visie zal liggen, terwijl locale aanwijzing zal plaats hebben op Zaturdag den 21. Mei 1837, des voormiddags, op gezegden Polder.

Zegt het Voort.

VERPACHTING
van 250 Bunders extra schoone

HOOI- EN WEILANDEN

voor het saizoen van den jare 1837.

Dingsdag 30 Mei 1837 des namiddags 2 ure, zal, ten overstaan van den te *Gorinchem* residerende Notaris G. C. VAN APPELTERE, bij H. KOENS, in *de drie Snoeken*, te *Hardinxveld* worden verpacht de polders den EIJERWAARD, tusschen den ouden *Doormanswaard* en het *Donderzand* langs het *Galeigat*, groot 45 bunders.

De bovenste JAPENWAARD langs de westkil, groot 16 bunders.

Den LAUSIMONSWAARD tusschen de sneepkil *Houweningswater* en het gat van den *Hengst*, groot 80 bunders.

De polders [illegible] COLSTERWEERD, [illegible] tusschen het *Houweningswater* aan de rivier de *Merwede*, boven de *Hoogkil* over *Giessendam*, groot 98 bunders.

Op Donderdag den 1. Junij 1837 des namiddags drie ure, ten overstaan van den te *Papendrecht* residerende Notaris VAN WAGENINGEN bij KOIS KROUWEL te *Sliedrecht*, ruim 15 bunders zijnde het SIONSPOLDERTJE, gelegen onder de *Merwede* over *Sliedrecht*.

En zulks in zoodanige perceelen als zullen zijn gekonformeerd en waarvan de aanwijzing op alle polders zal geschieden daags voor en op den morgen van de Verpachtingen en informatien te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING te *Dordrecht* en den Opziener A. SMAAL te *Nederhardinxveld.*

Te Breda, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.